

ສອນໂດຍ:
ພຣະອາຈານ ທອງລອນ ສຸວັນນະສານ

ເບີໂທລະສັບ: 020 96859665

ຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນ-ການສອນ

- ຄວາມໝາຍຂອງກາຣັນຕ໌ໃນພາສາປາລີ
- ສ່ວນປະກອບຂອງກາຣັນຕ໌ໃນພາສາປາລີ
- ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌
- ກາຣັນຕ໌ໃນອິຕຖິລິງຄ໌
- ກາຣັນໃນນປຸງສກລິງຄ໌
- ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌
- ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນອິຕຖິລິງຄ໌
- ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນນປຸງສກລິງຄ໌

ບົດທີ 4 ການແຈກກາຣັນຕ໌ ທັງ 3 ລິງຄ໌

1. ຄວາມໝາຍຂອງກາຣັນຕ໌ໃນພາສາປາລີ

ກາຣັນຕ໌ ໝາຍເຖິງສະຣະທີ່ສຸດແຫ່ງສັບເຊີງໝາຍຄວາມວ່າຄຳສັບທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍສະຣະ 6 ຕົວຄື: ອະ ອາ ອິ ອີ ອຸ ແລະ ອູ. ປະກອບດ້ວຍລິງຄ໌ທັງ 3 ເຊັ່ນ: ປຸງລິງຄ໌ມີກາຣັນຕ໌ 5 ຕົວຄື: ອະ ອິ ອີ ອຸ ອູ, ອິຕຖິລິງຄ໌ 5 ຕົວຄື: ອາ ອິ ອີ ອຸ ອູ ແລະ ນປຸງສກລິງຄ໌ 3 ຕົວຄື: ອະ ອິ ອຸ

2.ສ່ວນປະກອບຂອງກາຣັນຕ໌ໃນພາສາປາລີ

ໃນການແຈກຄຳສັບກາຣັນຕ໌ປະກອບມີ 3 ຢ່າງຄື:

- ປຸງລິງຄ໌ມີກາຣັນຕ໌ 5 ຕົວຄື: ອະ ອິ ອີ ອຸ ອູ
- ອິຕຖິລິງຄ໌ 5 ຕົວຄື: ອາ ອິ ອີ ອຸ ອູ
- ນປຸງສກລິງຄ໌ 3 ຕົວຄື: ອະ ອິ ອຸ

ຕົວຢ່າງທີ 1 ການຮັບຕໍ່ໃນປຸງລົງຄໍາ 5 ຕົວມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ອ ການຮັບຕໍ່ປຸງລົງຄໍາ	ອິ ການຮັບຕໍ່ປຸງລົງຄໍາ	ອີ ການຮັບຕໍ່ປຸງລົງຄໍາ	ອຸ ການຮັບຕໍ່ປຸງລົງຄໍາ	ອູ ການຮັບຕໍ່ປຸງລົງຄໍາ
ກມາຮ ກຸມາຮ	ປັກຂີ ນົກ	ອິຕິຖີ ແຂກ	ອຸຈຸອຸ ອ້ອຍ	ອູຕຸຖຸລຸ ຜູ້ຮູ້ຜົນ
ຂຕຸຕິຍ ກສັຕຣິຍ໌	ປາປກາຣີ ຄົນເຮັດບາບ	ອສີ ດາບ	ນຈຸຈຸ ຄວາມຕາຍ	ກຕລຸລຸ ຄວາມກຕລຸລຸ
ປຸຣິສ ບຸຣຸສ	ໂກຄີ ຄົນມີໄພຄະ	ກິມີ ຫມອນ	ເວຣຸ ໄມ້ໄຜ່	ຣນຸນລຸລຸ ຜູ້ຮູ້ເຫດຖະ
ນກຸກຍ ລົງ	ສາມີ ສາມີ	ກຸຍສີ ທ້ອງ	ເສຕຸ ຂົວ	ນຕຸຕລຸລຸ ຜູ້ຮູ້ປະມາດ
ສກຸນ ນົກ	ຫຕຸຖີ ຊ້າງ	ອວີ ພະອາທິຕຍ໌	ເຫຕຸ ເຫຕ	ສພຸພລຸລຸ ສັພພັນລຸ

ຕົວຢ່າງທີ 2 ການຮັບຕໍ່ໃນ ອິຕຖິລົງຄໍາ 5 ຕົວມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ອາ ການຮັບຕໍ່ອິຕຖິລົງຄໍາ	ອິ ການຮັບຕໍ່ອິຕຖິລົງຄໍາ	ອີ ການຮັບຕໍ່ອິຕຖິລົງຄໍາ	ອ ການຮັບຕໍ່ອິຕຖິລົງຄໍາ	ອ ການຮັບຕໍ່ອິຕຖິລົງຄໍາ
ອຈຸອຣາ ນາງຟ້າ	ຂນຸຕິ ຄວາມອົດທົນ	ກຸນາຣີ ກຸນາຣີ	ກຈຸອຸ ຂີ້ເທິດ, ໂຮຄລັນ	ຈນຸ ເສນາ
ຄາຖາ ຄາຖາ	ຈຸຕິ ຈຸຕິ	ເຫວີ ພະເຫວີ	ກາສຸ ຫຸນ	ຊນຸພຸ ໄມ້ຫວ້າ
ເຈຕນາ ເຈຕະນາ	ນຕິ ນະຕິ	ນາຣີ ນາຣີ	ຣາຕຸ ຣາຕຸ	ກຸ ແຜ່ນດິນ, ຄົວ
ປຊາ ຫຸສັຕ	ນຕຸທິ ຄວາມເພີດເພີນ	ຫຕຸຖີ ຊ້າງ	ຣຊຸ ເຊືອກ	ວຣຸ ຍິງສາວ
ປຣິສາ ບຣິສັທ	ຣສຸມີ ເຊືອກ	ຣາຊິນີ ພະຣາຊິນີ	ສສຸ ແມ່ຜົວ	ສຣພຸ ກັບແກ້

ຕົວຢ່າງທີ 3 ການຕັ້ງໃນນະປຸງສະກະລິງຄ໌ 3 ຕົວມີ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ອ ການຕັ້ງໃນນະປຸງສະກະລິງຄ໌		ອິ ການຕັ້ງໃນນະປຸງສະກະລິງຄ໌		ອຸ ການຕັ້ງໃນນະປຸງສະກະລິງຄ໌	
<u>ປາປ</u>	ບາບ	<u>ອຄຸຂີ</u>	ນັບນັຕາ	<u>ອສຸສຸ</u>	ນ້ຳຕາ
<u>ປຸນຸນ</u>	ບຸນ	<u>ອຄຸຖິ</u>	ກະດຸກ	<u>ຊານຸ</u>	ຫົວເຂົ້າ
<u>ສຸສານ</u>	ປ່າຊ້າ	<u>ອຄຸ</u>	ນິນສິນ	<u>ຕິປຸ</u>	ດີບຸກ
<u>ຫທຍ</u>	ຫົວໃຈ	<u>ວາຣີ</u>	ນັ່ງ	<u>ທາຣຸ</u>	ໄໝ້
<u>ຫິຣນຸນ</u>	ເງິນ	<u>ສປປີ</u>	ນິຕໃສ	<u>ລນຸ</u>	ທະນູ
				<u>ວຕຸຖຸ</u>	ວັດຖຸ

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາຄຳສັບທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍສະຣະ 5 ຕົວໃນປຸງລິງຄ໌ ມາແຈກສັບເພື່ອເຮັດໃຫ້ສັບທີ່ແຈກແລ້ວມີຄວາມໝາຍຢ່າງຊັດເຈນ.

ຕົວຢ່າງ: ວິທີແຈກ ອະ ກາຣັນຕ໌ໃນປຸງລິງຄ໌

໑ ແຈກ ອ ກາຣັນຕ໌ ປຸງລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ"ປຸຣິສ (ຜູ້ຊາຍ)".

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ປຸຣິສ + ສີ = ອ. ຜູ້ຊາຍ ປຸຣິໄສ	ປຸຣິສ + ໂຍ = ອ. ຜູ້ຊາຍ ທ. ປຸຣິສາ
ທ	ປຸຣິສ + ອ = ເຊິ່ງ ຜູ້ຊາຍ ປຸຣິສໍ	ປຸຣິສ + ໂຍ = ປຸຣິເສ
ຕ	ປຸຣິສ + ນາ = ປຸຣິເສນ	ປຸຣິສ + ຫິ = ປຸຣິເສຫິ, ປຸຣິເສກິ
ຈ	ປຸຣິສ + ສ = ປຸຣິສສຸສ, ປຸຣິສາບ, ປຸຣິສຕຸຖໍ	ປຸຣິສ + ນໍ = ປຸຣິສານໍ
ປຼ	ປຸຣິສ + ສນຸ = ປຸຣິສສຸນາ, ປຸຣິສນຸທາ, ປຸຣິສາ	ປຸຣິສ + ຫິ = ປຸຣິເສຫິ, ປຸຣິເສກິ
ອ	ປຸຣິສ + ສ = ປຸຣິສສຸສ	ປຸຣິສ + ນໍ = ປຸຣິສານໍ
ສ	ປຸຣິສ + ສມີ = ປຸຣິສສຸມີ, ປຸຣິສນຸຫິ, ປຸຣິເສ	ປຸຣິສ + ສຸ = ປຸຣິເສສຸ
ອ	ປຸຣິສ + ສີ = ປຸຣິສ	ປຸຣິສ + ໂຍ = ປຸຣິສາ

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນອິຕຖິລິງຄ໌

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນອິຕຖິລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາຄຳສັບທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍສະຣະ 5 ຕົວໃນອິຕຖິລິງຄ໌ ມາແຈກສັບເພື່ອເຮັດໃຫ້ສັບທີ່ແຈກແລ້ວມີຄວາມໝາຍຢ່າງຊັດເຈນ.

ຕົວຢ່າງ: ວິທີແຈກ ອາ ກາຣັນຕ໌ໃນອິຕຖິລິງຄ໌

໒ ແຈກ ອາ ກາຣັນຕ໌ ອິຕຖິລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ" ກລຸລາ (ຄວາມເຊື່ອ)".

ວິກຕຸຕິ	ເອກວຈນ		ພຫຸວຈນ	
ປ	ກລຸລາ + ສີ =	ກລຸລາ	ກລຸລາ + ໂຍ =	ກລຸລາໂຍ, ກລຸລາ
ທ	ກລຸລາ + ອ໌ =	ກລຸລ໌	ກລຸລາ + ໂຍ =	ກລຸລາໂຍ, ກລຸລາ
ຕ	ກລຸລາ + ນາ =	ກລຸລາຍ	ກລຸລາ + ຫິ =	ກລຸລາຫິ, ກລຸລາກິ
ຈ	ກລຸລາ + ສ =	ກລຸລາຍ	ກລຸລາ + ນ໌ =	ກລຸລານ໌
ປລຸ	ກລຸລາ + ສຸນາ =	ກລຸລາຍ	ກລຸລາ + ຫິ =	ກລຸລາຫິ, ກລຸລາກິ
ຈ	ກລຸລາ + ສ =	ກລຸລາຍ	ກລຸລາ + ນ໌ =	ກລຸລານ໌
ສ	ກລຸລາ + ສຸນີ =	ກລຸລາຍ, ກລຸລາຍ໌	ກລຸລາ + ສຸ =	ກລຸລາສຸ
ອາ	ກລຸລາ + ສີ =	ກລຸລເ	ກລຸລາ + ໂຍ =	ກລຸລາໂຍ, ກລຸລາ

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນນປຸງສກລິງຄ໌

ການແຈກກາຣັນຕ໌ໃນນປຸງສກລິງຄ໌ ໝາຍເຖິງການນຳເອົາຄຳສັບທີ່ລົງທ້າຍດ້ວຍສະຣະ 5 ຕົວໃນນປຸງສກລິງຄ໌ ມາແຈກສັບເພື່ອເຮັດໃຫ້ສັບທີ່ແຈກແລ້ວມີຄວາມໝາຍຢ່າງຊັດເຈນ.

ຕົວຢ່າງ: ວິທີແຈກ ອະ ກາຣັນຕ໌ໃນນປຸງສກລິງຄ໌

ໝ.ແຈກ ອ ກາຣັນຕ໌ໃນນປຸງສກລິງຄ໌ທີ່ເປັນຄຳນາມນາມ" ຈຣຕ (ການທ່ຽວໄປ)"

ວິກັຕຕິ	ເອກວຈນ	ພຫຸວຈນ
ປ	ຈຣຕ + ສີ = ຈຣຕຳ	ຈຣຕ + ໂຍ = ຈຣຕນິ
ທຸ	ຈຣຕ + ອ = ຈຣຕຳ	ຈຣຕ + ໂຍ = ຈຣຕນິ
ຕ	ຈຣຕ + ນາ = ຈຣຕເນ	ຈຣຕ + ຫິ = ຈຣຕເຫິ, ຈຣຕເກິ
ຈ	ຈຣຕ + ສ = ຈຣຕສຸສ, ຈຣຕາຍ, ຈຣຕຕຸຖຸ	ຈຣຕ + ນໍ = ຈຣຕານໍ
ປຼ	ຈຣຕ + ສຸມາ = ຈຣຕສຸມາ, ຈຣຕມຸຫາ, ຈຣຕາ	ຈຣຕ + ຫິ = ຈຣຕເຫິ, ຈຣຕເກິ
ຈ	ຈຣຕ + ສ = ຈຣຕສຸສ	ຈຣຕ + ນໍ = ຈຣຕານໍ
ສ	ຈຣຕ + ສນີ = ຈຣຕສຸນີ, ຈຣຕມຸຫິ, ຈຣຕເ	ຈຣຕ + ສຸ = ຈຣຕເສ
ອາ	ຈຣຕ + ສີ = ຈຣຕ	ຈຣຕ + ໂຍ = ຈຣຕນິ

ຈົບບົດທີ 4 ການແຈກກາຣັນຕ໌ ທັງ 3 ລິງຄ໌

